

Một vài suy nghĩ về thực tế chuyên môn với phương pháp dạy học Âm nhạc ngành Giáo dục mầm non ở thành phố Thái Nguyên

Phạm Thị Minh Thơm*, Lương Ngọc Quỳnh*

*ThS. Khoa Sư phạm - Trường Cao đẳng Thái Nguyên

Received: 7/02/2024; Accepted: 16/02/2024; Published: 24/02/2024

Abstract: At the beginning of the school year, implement the Professional Practice Regulations at the faculty of Thai Nguyen College lecturers (Attached to Decision No. 216./QĐ-CDTN, August 16, 2021 of the Principal of Thai Nguyen College). The purpose of the professional practical activity is to learn about the reality of teaching and music education in Kindergarten related to each module/subject, carried out in each module of the course, with The duration is specified in the School's Preschool Education training programs.

Keywords: Professional Practice, Music teaching methods, Department of Early Childhood Education, Thai Nguyen city.

1. Đặt vấn đề

Chúng tôi, những giảng viên âm nhạc thuộc khoa Sư phạm đã xây dựng kế hoạch thực tế chuyên môn tại các trường mầm non (TMN) trên địa bàn thành phố Thái Nguyên để tìm hiểu thực tế giảng dạy và giáo dục ở TMN, cập nhật kịp thời các vấn đề thực tiễn có liên quan đến quá trình đào tạo, nâng cao năng lực nghề nghiệp cho giảng viên. Hàng năm, Trường Cao đẳng Thái Nguyên tổ chức cho sinh viên (SV) các khóa năm thứ 2 và năm thứ 3 đi thực tập sư phạm tại các TMN trong thành phố Thái Nguyên. Tại đây, chúng tôi đã tiến hành dự giờ giáo viên (GV) và trao đổi về các hoạt động phong trào của nhà trường..., hỗ trợ SV thực tập sư phạm và gỡ gỡ, chia sẻ chuyên môn với Ban giám hiệu, GV các trường như: TMN Quang Trung (cơ sở 2), TMN 19-5 thành phố Thái Nguyên, TMN 19-5 Tân Lập, TMN Hoa Hướng Dương, TMN Phan Đình Phùng... và một số TMN khác trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.

Từ thực tế này, chúng tôi chia sẻ cụ thể những nội dung về hoạt động dự giờ, trao đổi, đánh giá, rút kinh nghiệm giờ dạy; trao đổi về các hoạt động ngoại khóa gắn liền chuyên môn với Ban giám hiệu các nhà TMN, GV của các nhà trường, rút kinh nghiệm cùng SV thực tập để có kết quả thực tế chuyên môn của chúng tôi. Bên cạnh đó chúng tôi sẽ đề xuất ý kiến với các cơ sở thực tế chuyên môn và bộ môn nhằm xây dựng phương pháp dạy học cũng như hoàn thiện các kỹ năng cơ bản trong dạy học Âm nhạc tại các TMN hiện nay trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Đôi nét về đặc điểm tình hình các TMN ở thành phố Thái Nguyên

Hiện nay, địa điểm cho SV Trường Cao đẳng Thái Nguyên thực tập chính là các TMN nằm trên địa bàn trung tâm thành phố Thái Nguyên. Hầu hết các TMN trong thành phố Thái Nguyên đều trải qua quá trình xây dựng và phát triển, các nhà trường có đủ cơ cấu tổ chức theo quy định của Điều lệ TMN, các trường đã đạt chuẩn quốc gia Mức độ 2 và đạt kiểm định chất lượng giáo dục Cấp độ 3. Các nhà trường đã thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non (GDMN) ban hành theo Thông tư 51/2020/TT-BGDĐT ngày 31/12/2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo. Chỉ đạo thực hiện nghiêm túc Chương trình GDMN sau chỉnh sửa phù hợp với khả năng, nhu cầu của trẻ và điều kiện thực tế của nhà trường. BGH (Ban giám hiệu) các nhà trường tăng cường trao đổi với GV của trường mình, trường bạn về việc thực hiện chuyên môn, dự giờ sau đó rút kinh nghiệm, làm các chuyên đề theo chủ đề hằng tháng, hoạt động ngoại khóa... như:

- Các lớp học của các trường nghiêm túc tổ chức các hoạt động cho trẻ theo thời gian biểu và chủ động sưu tầm lựa chọn các bài hát dân ca, trò chơi dân gian vào hoạt động vui chơi ở các lớp.

- Lớp học của trẻ được trang trí với hình thức lớp không dán cố định vào tường để các hình tượng được linh hoạt khi cần thay đổi.

- Các nhà trường đã xây dựng kế hoạch để làm tốt chủ đề tăng cường khả năng vận động cho trẻ mầm non và chuyên đề lấy trẻ làm trung tâm, xây dựng TMN xanh - an toàn - thân thiện, giáo dục kỹ năng sống cho trẻ trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ trong năm học theo quy định.

- Tập trung ưu tiên nguồn lực, nâng cao chất lượng phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em năm tuổi, phối kết hợp tốt 3 cấp học để thực hiện tốt phổ cập giáo dục xóa mù chữ của địa phương.

- Đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền về công tác chuyển đổi số của ngành, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, chăm sóc giáo dục trẻ và bồi dưỡng GV, đáp ứng đổi mới căn bản giáo dục đào tạo.

- Tiếp tục đổi mới công tác quản lý giáo dục, tăng cường các biện pháp quản lý và hỗ trợ các cơ sở giáo dục mầm non ngoài công lập trên địa bàn, nâng cao phẩm chất, năng lực, trình độ đội ngũ cán bộ quản lý, GV, nhân viên đáp ứng yêu cầu đổi mới chăm sóc, giáo dục trẻ. Phối hợp các công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật trong nhà trường, giáo dục kỹ năng sống cho trẻ, đảm bảo an toàn tính mạng cho trẻ. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả cuộc vận động “*Mỗi thầy, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo*” phong trào thi đua “*Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực*” gắn với phong trào thi đua “*Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”.

2.2. Về công tác chăm sóc sức khỏe và nuôi dưỡng trẻ

Bếp ăn của các cháu được sử dụng bằng hệ thống tủ gas hiện đại, bếp ăn xây dựng theo hệ thống 1 chiều, luôn ngăn nắp, sạch sẽ đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm. Mức ăn của trẻ: 20.000đ- 25.000đ/ ngày/ cháu, thực đơn của các cháu được thay đổi hàng ngày, hàng tuần và theo mùa. Kết quả chăm sóc, nuôi dưỡng các cháu: Hàng năm được chi cục VSATTP cấp giấy chứng nhận đơn vị trường học đảm bảo tốt VSATTP. Trong 5 năm qua tỷ lệ trẻ phát triển bình thường trên 95%. Bên cạnh đó, các nhà trường đã sử dụng phần mềm chăm sóc nuôi dưỡng để tính khẩu phần ăn cho các cháu. Các cháu được ăn đủ chất, đủ lượng, hài hoà cân đối giữa các chất.

2.3. Việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non

Các TMN trong thành phố đều thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non của Bộ Giáo dục và Đào tạo, kết hợp với các phương pháp giáo dục tiên tiến nhất trên thế giới hiện nay như: *Glennoman, Montessori, STAME*, các nhà trường rất chú trọng đến việc phát triển Chương trình Giáo dục mầm non. Ngoài giờ học chính khóa: Hàng tháng, hàng tuần định kỳ các cháu học sinh thực hành cuộc sống, tham gia các hoạt động trải nghiệm tại trung tâm phát triển kỹ năng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho các cháu. Vì vậy, các trẻ được phát triển 8 kỹ năng cơ bản như: Kỹ năng sống, kỹ năng phòng

chống hỏa hoạn, kỹ năng phòng chống đuối nước, kỹ năng phòng chống bạo lực học đường, phòng chống xâm hại tình dục, phòng chống thất lạc...Ngoài ra các nhà trường còn cho các cháu được tham quan các danh lam thắng cảnh, các di tích lịch sử...

Các nhà trường khuyến khích GV chủ động sáng tạo trong việc lựa chọn nội dung, phương pháp chương trình song vẫn đảm bảo nội dung giáo dục. 100% các lớp tạo môi trường giáo dục trong và ngoài nhóm lớp. Các góc chơi được trình bày khoa học, đẹp, thuận tiện cho trẻ lấy, cất đồ chơi dễ dàng và thuận lợi việc thay đổi vị trí các giá chơi. Đồ dùng, đồ chơi đảm bảo an toàn, thẩm mỹ, vừa thu hút trẻ vào các hoạt động giáo dục vừa giúp trẻ phát triển các giác quan.

2.4. Về việc dự giờ chuyên môn

Qua nghiên cứu sơ lược báo cáo của các đơn vị thực tế chuyên môn với đoàn thực tập sư phạm của Trường Cao đẳng Thái Nguyên, qua việc trao đổi trực tiếp với Ban Giám hiệu nhà trường, qua việc dự giờ và trao đổi về công tác chuyên môn với GV của nhà trường. Trong đó, chúng tôi chú trọng về những thuận lợi và khó khăn của nhà trường trong năm học 2022 - 2023.

2.4.1. Đối với giờ dạy của GV

Chúng tôi đã tiến hành dự giờ tiết dạy mẫu của một số GV trong các nhà trường, bao gồm các môn: Tạo hình, Kể chuyện, Làm quen với chữ cái, Âm nhạc ở lớp trẻ 24-36 tháng; lớp trẻ 4-5 tuổi và lớp trẻ 5-6 tuổi tại các trường và thu được kết quả đáng kể.

a. Ưu điểm

- GV chuẩn bị bài tốt, đạt được mục tiêu của bài dạy; đồ dùng dạy học phong phú, phù hợp với độ tuổi trẻ.

Ảnh: Cô giáo Hà Thị Thu Huyền - Trường MN Quang Trung - TP Thái Nguyên

- Chắc chắn về kiến thức, phương pháp nhẹ nhàng, lời nói của cô hấp dẫn trẻ. Sự tương tác của trẻ với cô giáo tốt.

- Bao quát lớp tốt, sửa sai cho trẻ rõ ràng, chuẩn xác. Tự tin và gây được hứng thú cho trẻ tham gia học tập và sáng tạo.

- GV dạy tiết âm nhạc có giọng hát tương đối tốt, truyền cảm, trẻ hứng thú và hợp tác tham gia nhiệt tình trong tiết dạy.

b. Hạn chế

- GV dạy cho trẻ môn Âm nhạc chưa chú ý các kỹ năng trong quá trình dạy hát, một số nốt có độ cao GV chưa chú ý để hát đúng (VD từ gạch chân trong bài “*Em đi qua ngã tư đường phố*” GV hát chưa đúng độ cao ở câu hát 3,4 trong bài: Đền bật lên, màu đỏ thì em dừng lại, Đền bật lên, màu xanh em nhanh qua đường)... và cách bắt giọng cho trẻ phù hợp hơn (nên cùng 1 tone giọng từ đầu đến cuối).

2.4.2. Đối với giờ dạy của SV

Chúng tôi đã tham dự một số tiết dạy của SV về môn Âm nhạc với các chủ đề như: Lĩnh vực phát triển nhận thức, chủ đề về: Các phương tiện giao thông, chủ đề Quê hương - Đất nước - Bác Hồ và chủ đề Thế giới động vật.

a. Ưu điểm

- Đa số SV chuẩn bị bài tương đối tốt, tác phong sư phạm tốt, một số SV biết cách bao quát lớp, gần gũi trẻ, có sự sáng tạo nhất định trong phương pháp, tương đối thuộc và thoát ly giáo án.

- Thực hiện đúng qui trình của tiết học âm nhạc, kiến thức truyền đạt tương đối rõ ràng. Một số SV có giọng hát tốt, truyền cảm.

b. Hạn chế

- SV chưa biết cách sửa sai khi dạy hát cho trẻ.

- Một số SV hạn chế về giọng hát, thời gian phân chia các nội dung dạy chưa hợp - Bao quát lớp còn lỏng lẻo nên còn để cho 1 số trẻ quá hưng phấn trong khi hát thành “hét” mà cô không kiểm soát được.

- Một số câu hỏi của cô đàm thoại với trẻ còn khó, trẻ chưa hiểu hết ý nghĩa trong ngôn từ của cô.

2.5. Một số đề xuất cụ thể đối với các nhà TMN

- Với các giờ dạy mẫu của GV, các trường nên lựa chọn những giờ dạy tự nhiên, màu sắc biểu diễn phong phú, linh hoạt, đa dạng hơn nữa để SV có cơ hội gần với thực tế giảng dạy bên ngoài để giờ dạy nhẹ nhàng, tự nhiên, thoải mái hơn cần tránh sự quá hưng phấn ở trẻ khi dạy tiết âm nhạc.

- Đối với giờ Tổ chức hoạt động âm nhạc, GV có thể lưu ý các kỹ năng khi dạy trẻ hát, nhấn mạnh các nội dung chính, ví dụ: nếu là dạy Hát và *Nghe hát*, GV phải hát được chuẩn xác các bài hát trong chương trình hoặc bài ngoài chương trình theo chủ đề, không nên lạm dụng mở băng đĩa nhạc bài hát đó

mãi cho trẻ nghe sẽ gây sự nhàm, chán không hứng thú ở trẻ...

- Mong muốn các nhà trường sẽ tổ chức cho GV có trình độ chuyên môn cao (đặc biệt là những GV là GV dạy giỏi cấp thành phố, cấp tỉnh) chia sẻ kinh nghiệm giảng dạy theo Chương trình Giáo dục phổ thông mới (2018) cho SV của đoàn thực tập sư phạm.

- Có sự trao đổi thường xuyên hơn với giảng viên sư phạm về những khó khăn, thuận lợi khi nhà trường thực hiện *Chương trình Giáo dục phổ thông mới* để chúng tôi, những giảng viên khoa Sư phạm Trường Cao đẳng Thái Nguyên kịp thời điều chỉnh nội dung giảng dạy các học phần trong Chương trình đào tạo đảm bảo luôn bám sát thực tiễn hiện nay.

3. Kết luận

Hoạt động chuyên môn là một trong những hoạt động quan trọng và cần thiết đối với đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng Thái Nguyên nói chung, với giảng viên khoa Sư phạm nói riêng. Trong thời gian không dài, chúng tôi đã cố gắng thực hiện tốt kế hoạch thực tế chuyên môn của mình. Với các hoạt động tìm hiểu đặc điểm, tình hình các nhà trường, trao đổi chuyên môn với Ban giám hiệu và GV trực tiếp giảng dạy và hướng dẫn thực tập sư phạm, đánh giá, rút kinh nghiệm các giờ dạy, chúng tôi đã có những hiểu biết khá sâu sắc về thực tiễn giảng dạy của các nhà trường theo chương trình giáo dục hiện hành.

Chúng tôi cũng mong muốn từ kết quả thu hoạch thực tế chuyên môn cá nhân, giảng viên các tổ chuyên môn sẽ trao đổi, thống nhất những nội dung cần điều chỉnh đối với học phần trong Chương trình đào tạo mà tổ Nghệ thuật chúng tôi đảm nhiệm.

Tài liệu tham khảo

1. Báo cáo chuyên môn (2022), *Về công tác giảng dạy* của Trường Mầm non Quang Trung, Trường Mầm non Hoa Hướng Dương Dương, thành phố Thái Nguyên.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017), *Thông tư ban hành chương trình giáo dục mầm non*, Hà Nội.

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc*, Hà Nội.

4. Giáo án tổ chức hoạt động giáo dục âm nhạc (2016), *Dành cho lứa tuổi trẻ 3-4 tuổi, 4-5 tuổi, 5-6 tuổi*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.

5. Phó Thị Hồng Oanh, Lê Thị Bích Ngọc, (2016), *Tập bài giảng Phương pháp cho trẻ làm quen với văn học*, Trường CĐSP Thái Nguyên.

6. Trường Cao đẳng Thái Nguyên (2021), Quyết định số 216 về việc thực hiện *Quy định thực tế chuyên môn tại cơ sở của giảng viên*, Thái Nguyên.